

Magyar Nemzet

Teljes zűrzavarban teszik le a fegyvert az utolsó német csapatok

Dániába menekülnek a náci vezetők - Gyorsan törnek előre a szovjet csapatok

Csehszlovákiában - Az Elba mentén is felvették az érintkezést az orosz és angol seregek

Berlinben százezernél több a fogoly

— Nehéz szatírákat nem írni — mondotta az ókori költő. — *Nehéz lírát nem írni* — érzi most a külpolitikai újságíró, akinek pedig a líra nem kenyerre. Amikor egyetlen óra rádióhírei összefoglalják, hogy *Hamburg ágyúlövés nélkül esett el, Kieft, Európa egyik legkomolyabb hadikikötőjét nyílt városná nyilvánították, Oldenburg harc nélkül megadta magát, Prága pedig* — a még funkcionáló német hivatalos vagy félhivatalos helyek közlése szerint — védelmet kérő *Lazarett-Stadt*, vagyis kórházváros, *ismét fanyar-keserűen kell Budapest és a kipusztított Dunántúl sorsára gondolnunk...*

Ennek a híresokornak egy-egy szála még Tírol Gauleiterének felhívása a tiroli néphez: *minden hid-, vasút- vagy ipari-robantás szigorúan tilos! Linz városának náci körzetvezetője pedig kijelentette, hogy Linz ugyan védekezni fog — az amerikai páncélosok mindössze pár kilométernyire álltak péntek délelőtt a város határától —, de semmiképpen sem lehet Linzét megerősített helynek tekinteni. Ami, úgy látszik, a körzetvezetői diplomácia nyelvén valamilyen átmenet a kötelező náci meggyőződés és a nyíltvárossá deklarálás között.*

Irigység nélkül jegyezhetjük fel, hogy Európában minden hadviselő állam fővárosa között a szép, nemes és történelmi patinájú Prága úszta meg a legsimábban, úgyszólván karcolás nélkül kerül ki a véres küzdelemből. Bécs ostroma alig néhány napig tartott. Végeredményében minden értéknek és szépségnek örülünk, ami Európa földjén megmarad, de az összehasonlítás fényében még jobban kiütözközik a magyarországi áru- és elárultak tevékenysége következtében Budapesten tátongó házromok, az országos pusztulás számos más nyoma és emléke. Így lett Magyarország a talán utolsó nagy európai beháború Fekete Pétere, vagy hogy a bécsi szomszéd szavával szóljunk — Dummer Augustja.

Az európai háború utolsó hírei

A háború végső etapjának hírei rohanó vágásban követik egymást. Sztálin marsall két napi-parancsot bocsátott ki: az egyik közli, hogy az orosz és az angol

seregek: *egyszáz kilométeres front szélességében egyesültek*, abban a térségben és azon a vonalon, amelyet a *Magyar Nemzet* pénteki számában már előzetesen jeleztünk: Wismartól Wittenberg városáig az Elba partján. Wittenberg-től délkeletre pedig az 1. fehérorosz arcvonal csapatai az *amerikai katonákkal* vették fel az érintkezést az Elba-folyó mentén.

Sztálin második hadparancsa a Vörös Hadsereg csehországi sikereit közli: a 4. ukrán hadsereg elfoglalta Teschen városát, fontos közlekedési csomópontot, a cseh-lengyel határ közelében. Berlinben a fogolyszám emelkedett, úgyhogy péntek reggelig a német fővárosban megszámlált foglyok már meghaladják a százezres számot.

Félmillió fogoly két nap alatt

A német összeomlás méreteire egyébként jellemző az, hogy az angolszász csapatok egyetlen frontszakaszon 48 óránál rövidebb idő alatt félmillió foglyot ejtettek. A foglyok számlálása már csak hozzávetőleg történik, mert a szövetségesek hadi adminisztrációja ezeket a statisztikai adatokat már nem is tudja kellő iramban feldolgozni.

A brit csapatok átlépték a jütlandi félszigetnél a dán határt. Adolf Speer, a híres építész, aki Hitler egyik főkegyeltje volt és Todt halála után fegyverkezési és háborús szervezési miniszterre „avanzált”, a dán rádió keresztlől közölte a német néppel azt, amit a német nép már hónapok óta tud: *Németországot legyőzték*. Speer utolsó felszólalása már csak kérelem volt, nem a katonához, hanem a vasútasokhoz, az ipari munkásokhoz és a parasztokhoz, hogy mentsek meg magukat és a németseget az éhhaláltól, a végső inségtől.

A náci miniszter már csak a dán rádióban beszélt, mert Hamburg volt a náci-rendszer utolsó hivatalos rádióleadója. A hamburgi szpiker, miután felolvasta az angol parancsnok utasításait a kikötőváros civil lakosságához, elbűsűzött a hallgatóságtól. — *Nem valószinű, hogy valaha is újból megszólaljunk* — mondotta.

Faulhaber bíboros szavait viszont az angol rádió közvetíti. A kardinális, aki egyike volt a nemzetiszocialista uralom leg

keményebb ellenzőinek — mindössze magas egyházi méltósága mentette meg a letartóztatástól — arról beszélt, milyen óriási nevelőmunka vár az elfogulatlan német tanítóokra és a szövetségesekre a német ifjúság szellemének megtisztításánál. Faulhaber bíboros ezzel a beszélgetéssel az angol politikai és sajtóirodalom egyik legkedveltebb témájához kapcsolódott, mert évek óta nagyon komolyan és nagyon sokat foglalkoztak Angliában ezzel a békés fejlődésünk szempontjából karó-nátisnak tekinthető kérdéssel és így csak illő, hogy maga a németországi kardinális is először erről szóljon. Ennek az egész kérdés-komplexumnak van egyébként egy állandó és elfogadott neve is az angol irodalomban: *rehumanising German youth*, a német ifjúság visszaemberesítése.

Az angol főparancsnokságon kihallgatták a szövetségesek fogságába került *Rundstädt* tábornagyot, aki kihallgatása során ruhát és fehérneműt kért. Azután arról beszélt, hogy *utóljára március 10-én látta Hitlert*, aki akkor egész testében remegett és súlyosan beteg ember benyomását kellette. Arról is említést tett Rundstädt, hogy *Modl* tábornagy el-esett.

Táncoló hollandusok

Schwerin von Crosigk, az új német külügyminiszter suta kísérletet tett arra, hogy külön kapcsolatot találjon Anglia és Amerika felé, a Szovjetuniót mellőzve. Ezt a kísérletet *Eisenhower* tábornok erőlyesen és határozottan utasította vissza. — Csapatunk együtt harcoltak eddig és együtt fogják kivívni a végső győzelmet is — mondotta, az orosz, az amerikai és a brit főhadiszállások közötti szoros érintkezést méltatva.

Két ünnepség lelkesedéséről is ízelítőt akarunk adni. Az egyik Moszkvában zajlott le, Berlin el-estekor. Az emberek ölelkeztek az utcán, a harsány üdvörlég és éljenzés órákig tartott. Hatalmas plakátok mutatták az orosz katonákat Berlin ronjai között. A *Pravda* már három rádiófényképet is közölt a legyőzött Berlinről: orosz tankok a Siegesallee, vörös zászló a Reichstag épületén, német foglyok és orosz katonák a Brandenburger Tor alatt.

A másik ünnepség színhelye Hollandia volt, ahol a lassada vérmérsékletükről híres hollandusok táncoltak, amikor az első segélyvonatok befutottak és kilométer szélességben rakták ki az élelmet a töltések mentén. Ez örömhírekre Vilma királynő elhagyta Angliát és kerek öt éves kényszerű távollét után, egyelőre rövid látogatásra, visszatért népe közé.

Rövid hírek még, hogy Sanfranciskóban bizonyos elvi nehézségek merültek fel, amelyek az angol, az amerikai és az orosz külügyminiszterek külön tanácskozására vezettek esütörtökön. A Dumbarton Oaks-i terv kiegészítéséről van szó.

Nem annyira hadi, mint politikai szempontból említésre méltó még, hogy Triesztbe nemcsak Tito marsall jugoszláv csapatai vonul-

tak be, hanem a városban és a város körül levő német és neofasiszta csapatok hivatalosan is kapituláltak az újzelandi brit katonaság előtt.

Stockholmban közölték a német követség tagjaival, hogy Svédország a követség náci-beállítású alkalmazottait internálni fogja, a többi követségi tisztviselőt pedig Stockholmból eltávolítja és védőőrizetbe helyezi. Az internálás rögtön életbelép, amikor a szövetségesek bejelentik az európai háború befejezését.

Jelentőségében semmiképpen sem lebecsülhető még az angol különjelentés *Rangoon*, a világ egyik legnagyobb kikötőjének és félmillió lakosságú városának el-estéről, valamint a brit-amerikai partraszállásról Borneo szigetén és a Borneótól északra fekvő, olajgazdag Tarakan-szigeten.

Összeomlott az északnémetországi ellenállás

Párizsból jelentik: A szövetséges főhadiszállásról érkezett jelentés szerint az északi arcvonalon az ellenállás teljesen összeomlott. A szövetséges hadoszlopok most több irányban nyomulnak Schleswig-Holsteinbe és északi irányban haladva számos

helységben tárgyalnak a megadásról.

A déli arcvonalon a francia és az amerikai csapatok még mindig ellenállásba ütköznek. Előrehaladásukat meglassítja a hegyi terep és az ellenség által megsemmisített rombolás. (MTI)

Félmillió német hadifogoly két nap alatt egy csatatéren

Londonból jelentik: A szövetségesek nyugateurópai főhadiszállásáról jelentik:

A német katonák oly tömegesen adják meg magukat, hogy a szövetségesek alig tudják összeszámolni a hadifoglyokat. Mint egy haditudósító közli, szerdán,

amidőn összeszámolták a hadifoglyokat, oly hihetetlenül nagy szám jött ki, hogy újra kezdték a számlálást. Szerdán és esütörtökön nem teljes adatok szerint mintegy félmillió német katonaságot a szövetségesek foglaltak el. (MTI)

Nagyszébenből nyolcezer szászt szállítottak el

Az erdélyi szász városokból nagy tömegben szállították el a munkaképes szász lakosságot. A román rendőrség különféle katonai alakulatokkal körül fogta a várost, *összeszedték a szászokat és fűtött kocsikban 30-35-ösével vitték el őket*. Mindössze a kisgyermek és agastyánok maradtak a városban. Hasonló körülmények között vitték el a többi szász lakta területekről is a munkaképes lakosságot. Csak azok a szászok kaptak halasztást, akik fontos katonai

üzemekben dolgoznak. Az elszállított szászok már leveleket is írtak új tartózkodási helyükről s azt írták, hogy ott teljesen szabadon mozognak, különféle ipari üzemekben kaptak elhelyezést és sorsukkal meg vannak elégedve. Voltak náci-érzésű szászok, akik még az utolsó pillanatig is azt mondták: „*Der Führer wird uns nicht verlassen*.” Ezeknek a szászoknak reményei most nem valószínűk meg, s esüggeden igyekeznek beleüldöni az új viszonyokba.